Published on (https://www.bnm.md)

Monetary Policy Financial education Expand Hide

05.05.2016

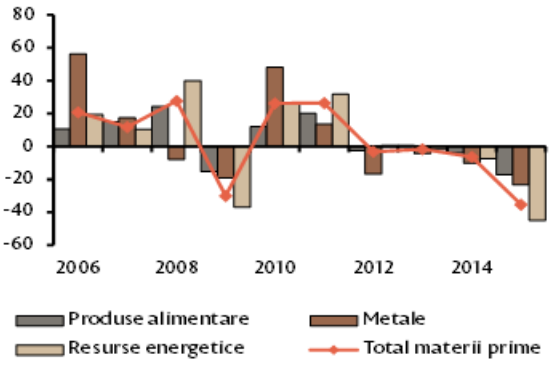
Casetă tehnică: Declinul preţurilor internaţionale la materiile prime – cauze, evoluţii şi perspective

Casetă extrasă din:

Raport asupra inflaţiei nr.2, mai 2016 [1]

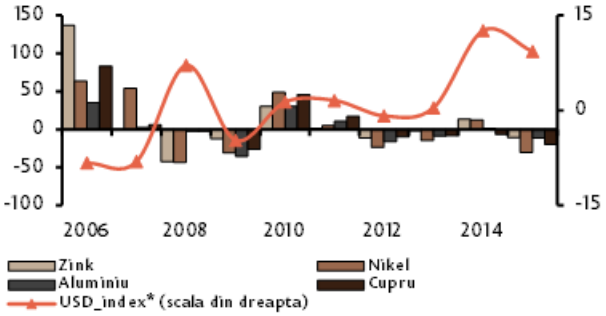
Începând cu anul 2012, cotaţiile internaţionale la materiile prime au avut în medie trenduri constant negative. Aceasta a fost una din cauzele care a generat schimbări structurale în evoluţia economiei mondiale. În această perioadă s-a accentuat tendinţa de temperare a activităţii în economiile emergente şi în curs de dezvoltare, iar economiile avansate au progresat gradual. În medie, conform calculelor în baza indicilor preţurilor publicate de FMI, în 2012, preţurile internaţionale la materiile prime au scăzut în medie cu 3.2 la sută, în 2013 - cu 1.6 la sută, în 2014 - cu 6.3 la sută şi în anul 2015 - cu 35.3 la sută. Accentuarea severă a cotaţiilor materiilor prime în 2015 a derivat din diminuarea în medie cu 17.1 la sută a preţurilor la produsele alimentare, cu 23.1 la sută a preţurilor la metale şi cu 44.8 la sută a preţurilor la resursele energetice (graficul nr.1).

Graficul nr.1. Ritmul anual de creştere a indicilor preţurilor la materiile prime (%)

Sursa: FMI, calcule BNM

Graficul nr. 2. Ritmul anual de creştere a cotaţiilor bursiere pentru metale în corelaţie cu evoluţia USD (%)

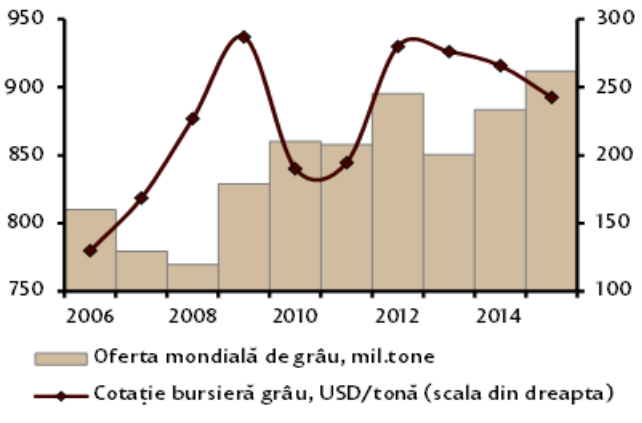
Sursa: FMI, Bloomberg, calcule BNM

*indicele USD (USD index) măsoară performanța dolarul SUA față de un coș de valute: EUR, JPY, GBP, CAD, CHF și SEK((+) apreciere, (-) depreciere)

Factorii de bază ai reducerii preţurilor la materiile prime au fost reprezentați de diminuarea cererii mondiale, abundenţa ofertei şi aprecierea dolarului SUA. Pot fi evidenţiate două etape ale declinului cotaţiilor materiilor prime: în prima etapă cererea slabă din economiile avansate şi aprecierea dolarului SUA au determinat reducerea preţurilor la materiile prime şi respectiv periclitarea sectorului extractiv din economiile emergente, iar în etapa a doua temperarea din economiile emergente a contribuit şi mai mult la diminuarea cererii mondiale.

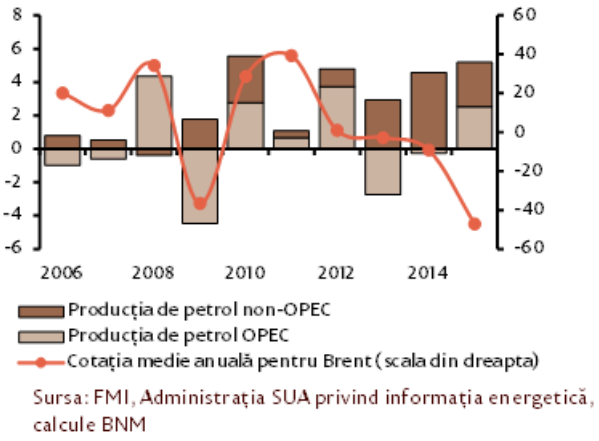
În anii ulteriori crizei economice din 2008-2009, dolarul SUA s-a apreciat uşor în comparaţie cu alte monede de circulaţie internaţională. Indecele USD a înregistrat în anii 2010-2011 şi 2013-2015 doar creşteri medii anuale pozitive, adică dolarul SUA s-a apreciat. În anul 2013, indicele USD s-a diminuat în medie cu 0.9 la sută (graficul nr.2). Aprecierea treptată a dolarului SUA s-a datorat recuperării economiei SUA şi în special diminuării ratei şomajului în SUA, ceea ce a determinat ca SRF să încheie în anul 2015 programele de stimulare monetară. Aprecierea dolarului SUA a determinat reducerea cotațiilor la materiile prime.Totodată, ţările emergente şi în curs de dezvoltare dependente de exporturile de materii prime s-au confruntat cu deprecierea semnificativă a monedelor locale faţă de dolarul SUA. De exemplu în Ucraina, producţia industrială din sectorul metalurgic s-a contractat patru ani consecutiv (2012 – minus 3.6 la sută, 2013 – minus 5.3 la sută, 2014 – minus 14.5 la sută, 2015 – minus 16.1 la sută), iar hrivna ucraineană s-a depreciat faţă de dolarul SUA în medie cu 48.7 şi 83.8 la sută în anul 2014 şi respectiv anul 2015. De menționat că conflictul armat din estul Ucrainei a avut de asemenea un impact negativ semnificativ asupra industriei extractive și metalurgice din Ucraina, dat fiind concentrarea carierilor și a uzinelor metalurgice în regiunea respectivă.

Graficul nr.3. Evoluția cotației pentru grâu în corelația cu oferta mondială de grâu

Sursa: FMI, FAO, calcule BNM

Graficul nr. 4. Ritmul anual de creștere a prețurilor la petrol în corelație cu creșterea/descreșterea producției de petrol (%)

Sursa: FMI, Administrația SUA privind informația energetică, calcule BNM

Abundenţa de ofertă în perioada menţionată a fost o altă cauză a reducerii preţurilor la materiile prime. Un exemplu îl reprezintă preţurile la grâu care, după recolta bogată la nivel mondial din 2012, au fost în continuă scădere. Totodată, în anii ce au urmat, recolta a continuat să fie satisfăcătoare, iar comerţul slab a sporit şi mai mult oferta de grâu la nivel mondial (graficul nr.3). Alte produse alimentare, în perioada analizată, au fost sub incidenţa interdicţiilor de export, ceea ce la fel a contribuit la creşterea ofertei şi respectiv la diminuarea preţurilor. De exemplu, interdicţiile de import pentru produsele lactate din Uniunea Europeană impuse de către Federaţia Rusă şi cererea redusă din China au contribuit la diminuarea în medie cu 28.5 la sută a preţurilor la produsele lactate în anul 2015.

În 2014-2015, un alt fenomen semnificativ în economia mondială a fost reducerea preţurilor la petrol. Surplusul de petrol înregistrat la nivel mondial a fost cauzat iniţial de majorarea nivelului producţiei din ţările non-OPEC, ulterior, în anul 2015, crescând în proporţie similară atât producţia de petrol din ţările OPEC, cât şi din ţările non-OPEC (graficul nr.4). Justificarea creşterii nivelului producţiei de petrol în condiţiile diminuării preţurilor a fost menţinerea şi chiar majorarea cotelor de piaţă, în condiţiile în care unele sonde nerentabile au fost închise, iar investiţiile în domeniu au fost diminuate drastic.

Perspectivele pentru anul 2016 sunt relativ satisfăcătoare, se mizează că sporirea cererii mondiale va contribui la majorarea treptată a cotaţiilor materiilor prime. De asemenea, politicile monetare stimulative din unele economii avansate sunt îndreptate spre sporirea consumului care va contribui la majorarea preţurilor la materiile prime. Un alt factor care ar putea contribui la majorarea cotaţiilor la produsele alimentare îl reprezintă anticipările negative privind recolta în unele regiuni, în urma atestării unor condiţii agrometeorologice nefavorabile. În același timp, tendința de apreciere pe termen mediu a dolarului SUA se menţine (anticiparea majorării treptate a ratelor dobânzilor SRF), ceea ce ar putea condiţiona diminuarea în continuare a preţurilor internaţionale la materiile prime. Totuşi, majoritatea experţilor sunt de părere că volatilitatea cotaţiilor materiilor prime va fi vădit mai redusă comparativ cu anii precedenţi, ceea ce va facilita prognoza trendurilor pe termen scurt.

See also

Tags

preț [2]

preț la materiile prime. materia prima. cotația [3]

cotația bursieră [4]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/53752

Related links:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/raport-asupra-inflatiei-nr2-mai-2016 [2] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=preț [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=preț la materiile prime. materia prima. cotația [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=cotația bursieră